

Detergenten

Information för Sunlights och Sumas personal i Nyköping

Nr 9 1973

ENERGIKRIS – spar på värmen!

Ja, ordet är på allas läppar just nu. Man vet egentligen ganska litet om utvecklingen i oljesituationen. Vad vi vet är emellertid att vi **måste** räkna med en kraftigt reducerad tillgång på olja och energi. Energikrisen berör oss alla personligen i större eller mindre omfattning.

På vilket sätt berörs t.ex. vårt företag av den här situationen?

Red frågade Bengt Östergren, ansvarig för produktionen, om vi redan varit tvungna att göra inskränkningar i våra tillverkningsplaner?

”Inte ännu”, svarar Bengt. (Detta skrivs i början av vecka 49.) ”Men redan innan oljekrisen gått in i detta kritiska

läge, så hade vi fäst uppmärksamheten på energibesparing, beroende på att priserna på olja sedan en tid tillbaka varit kraftigt stigande. Så tidigt som i juli började vi förbereda med en kommitté, vilken förresten presenterades i nr 7 av tidningen, som skulle göra en översyn var vi i första hand och på snabbaste sätt kunde börja en energibesparing.

Kommitténs förslag är först och främst en intensifierad propaganda på företaget att genom enkla åtgärder minska elförbrukningen. Frågan skall också tas upp på samrådsträffar och det åligger för avdelningen ansvariga att se till att sådana åtgärder vidtages som att släcka all belysning som kan undvaras, koppla bort vissa lysrör och koncentrera belysningen till arbetsplatserna. Stanna motorer när man lämnar arbetsplatsen även under kortare raster, sänka temperaturen i lokalerna så långt som är möjligt för att inte äventyra personalens hälsa. Håll fönster stängda och se till att dessa är försedda med tätninglistor som fungerar. Använda varmvatten med försiktighet, stänga kranar omsorgsfullt, se till att läckande kranar och ventiler anmäls för reparation. El-element får inte användas.

Allt detta är snabba åtgärder för att spara el-ström för vars tillverkning ju fordras olja. Gasol är också en vara som kommer att bli svår att erhålla. Vi över-

Vad gör du på julledigheten?

Som framgick i förra numret av tidningen så skulle de flesta av tjänstemännen arbeta in klämdagarna den 27 och 28 december för att få en mera sammanhängande ledighet i samband med jul- och nyårshelgen. De kollektivanställda sade däremot nej till inarbetning.

Trots detta har ett 60-tal kollektivanställda, varav 47 kvinnliga, begärt tjänstledighet just de aktuella dagarna eller någon av de övriga dagarna runt omkring julhelgen. Red gick ut och frågade vad man i allmänhet tänkte göra på le-

digheten och om man ändå inte hellre arbetat in tiden mot att förlora arbetsförtjänsten.

På tvålavdelningen säger

Aili Laukkanen: "Jag skall åka till Finland till Iisalmi där vi skall fira jul hos min mor. Jag hade givetvis hellre arbetat in den här tiden och det hade nog många med mig gärna gjort, men det

är väl männen som inte vill stanna hem-

---

väger därför möjligheten att utöka antalet bensindrivna truckar.

Tror Du att produktionen måste skäras ned och att permitteringar kan bli följden?

Vi kan faktiskt inte för dagen säga i vilken utsträckning vi kan få alla erforderliga råvaror för den närmaste framtiden. Vad vi vet är att vi kommer att få endast 75 % av vårt behov av olja levererat i fortsättningen. Detta är bistert nog, när vi vet att vi behöver olja såväl till våra spraytorkar som för tillverkning av ånga för uppvärmning av vatten och lokaliteter m.m.

Vi har resurser för december månads tillverkning, men sedan måste något väsentligt hända för att vi skall klara driften. Vi undersöker för närvarande om vi kan bygga om reservångpannan till eldning med fast bränsle, men detta förutsätter ju att fast bränsle finns att få i tillräcklig omfattning. Den frågan är i skrivande stund ej heller löst. — Vi har gjort vissa jämkningar beträffande ånguttaget på så sätt att driften har i allra största möjliga mån samordnats för att uppnå minsta möjliga ångåtgång.

I förra numret av Detergenten framgick, att de kollektivanställda sagt nej till inarbetning av klämdagarna den 27 och 28 december. Den frågan har emellertid tagits upp till ny behandling. Krisläget kanske mer eller mindre tvingar till en inarbetning av dessa dagar för att vi då skall kunna "frysa ner" fabriken under elva dagar och därmed minska energiförbrukningen. En sådan inarbetning måste då ske efter att de lediga dagarna tagits ut.

Som många andra i den här situationen blev vi tagna mer eller mindre på sängen. Dagens samhälle är ju uppbyggt och fungerar nästan helt och hållet med oljan som grundläggande faktor. Allt och alla berörs av en oljebrist såväl inom den stora som den lilla enheten."

Vad vill Du råda till nu i första hand?

"Jag vill rikta en allvarlig uppmaning till samtliga anställda att hjälpa till med de enklaste och snabbaste åtgärderna som här nämnts, nämligen att SPARA PÅ EL OCH ÅNGA I ALLA FORMER OCH I ALLA SITUATIONER SOM ÄR MÖJLIGT."

Vi lovar!

ma. De är rädda för att behöva hjälpa till i hushållet förstås."

Evert Nyman: "Jag fick litet smolk i min glädjebägare till jul. Jag begärde ledigt för att få vara tillsammans med min dotter, som med familj skulle komma hem från Los Angeles för att

fira jul. Sjukdom i hennes familjekrets gör emellertid att de inte kan komma. Nu blir det kanske först till sommaren. Jag skulle hellre velat arbeta in, men inte med en liten snutt varje dag utan t.ex. ett par lördagar. Det hade blivit mera helt både med inarbetningen och ledigheten."

Tommy Carlsson: "Jag skall inte göra någonting som är varken spännande eller särskilt roligt. Men jag hade gärna velat arbeta in och när det inte gick så begärde jag tjänstledigt. Det är mycket

man kan göra om man får ledigt några dagar i följd. Skall bl.a. ägna mig åt stugan någon dag."

På avdelningen för flytande produkter frågar vi

Alice Andersson: "Jag sökte ledigt för att resa till släkten i Sundsvall, men det ser ut att gå om intet för maken är sjuk för närvarande. Då stannar jag också hemma förstås så det blir en lugn helg."

Thea Andersson var sjukskriven när Red besökte avdelningen, men vi fick kontakt per telefon. Thea, som är Berlinare från födseln, säger: "Jag hoppas verkligen att jag blir friskskri-

ven så vi kan resa som vi tänkt till sonen och hans familj i Lübeck. Visst hade det varit bättre om vi fått arbeta in tiden. För många ensamförsörjare är det kännbart att förlora inkomsten vid tjänstledighet. Inarbetningen kunde ha skett under en lång tidsperiod med en kortare tid per dag. Det hade givetvis även varit fördelaktigt för företaget att inte behöva köra igång för endast två dagar."

Elvi Tikkanen: "Jag får främmande från Finland och det är trevligt att få vara tillsammans med dem hela tiden de är här. Givetvis hade det varit bättre att fått arbeta in tiden."

Göran Fyrlund: "Jag skall inte ut på några äventyrligheter, skall bara vara hemma och reparera, men det blir mera gjort om man har några dagar i sträck att ägna åt samma saker."

På pulveravdelningen i kontrollrummet träffas

Märta Eriksson: "Jag skall fara ända in i Hälsingland för att besöka släkt och vänner."

Aina Andersson: "Jag skall faktiskt bara vara hemma och ha det viltsamt. Det hade ju varit mera fördelaktigt att arbeta in de här dagarna, men vem vet det kanske blir så i alla fall med tanke på oljekrisen."

Och vad blev det av lilla pärlan?

Ja, inte den som stod i glaset utan den som vi får från företaget när vi uppnår aktningvärd ålder.

Sedan mycket länge tillbaka — för att inte säga i alla tider — har Unilever uppvaktat sina anställda vid diverse bemarkelsedagar. Vi får pengar vid tilltänkt äktenskap, s.k. lysningspresent, vi får en silversked när vi begåvats med en arvinge, vi får vår efterlängttade julpeng, vi blir uppvaktade vid 50- och 60-årsdagar med gedigna blomsterbuketter och PÄRLAN. — Dessemellan har vi "veterandagarna" dvs guldklockan vid 15 års tjänst, pengar vid 25 år osv. Allt detta är roliga och uppskattade bevis på att man inte är en bortglömd liten kugge i det stora maskineriet.

I minst 15 år har 50- och 60-åringarna fått en pärla i en keramikmussla, i vilken även namn och data är infattat i silver. Vi skall höra vad folk i allmänhet har gjort med sina pärlor. Ligger de i byrålådan, har de blivit kravattnålar, ringar, örhängen eller vad?

Ellert Andersson i kokeriet: "Faktum är att pärlorna står kvar i sina skålar och inställda prydligt i bokhyllans vitrinskåp. Jag säger pärlorna för dels fick jag en vid 50 och så fick min hustru Karin en när hon fyllde 50 och så jag igen när jag fyllde 60 förra året."

Skulle Du hellre önskat något annat om Du fått välja?

"Det har jag inte tänkt på. I varje fall skulle jag inte vilja byta pärlan mot silverskålen vi hade förut. Men varför inte något annat? Det beror ju på vad man kan hitta på till motsvarande kostnad. Kan inte ge något förslag på rak arm."

Leida Kullamäe, städavd.: "Min pärla ligger kvar i skålen och den står i bokhyllan. Jag har inga bestämda planer just

nu på att låta göra något annat av den. Det är möjligt, om jag lever och jobbar kvar när jag fyller 60, att jag då låter göra ett par örhängen av pärlorna. Dessa kan ju barnen ärva sedan. Jag tycker annars att pärlan är en fin minnessak och jag har inga önskemål att byta ut den mot något annat. Den är ett trevligt minne från Sunlight. Jag jobbade på Fors i 15 år innan jag kom hit, men därifrån fick jag inget."

Bertil Olsson i bilverkstaden fick i november sin andra pärla när han fyllde 60. Vad har Du gjort med pärlorna Bertil?

"Den jag fick till 50-årsdagen lät jag faktiskt göra en ring till som jag sedan gav min dotter. Ett riktigt snyggt arbete, som en juvelerare i Stockholm gjorde. — Vad det skall bli av den andra pärlan är ännu ej bestämt. Kanske får min hustru den i en ring eller något annat smycke. (Nu har Du nästan lovat. Reds anm.) — Något annat i stället för pärla? Varför inte, men det fordras betänketid för att hitta något som passar det stora flertalet."

Laine Vellet, driftlab.: "Pärlan står faktiskt kvar i sin skål i en hylla. Jag kommer nog att låta fatta in den i en ring, men än så länge har jag inte riktigt känsla för hur ringen skall se ut. Men det blir så småningom och den får sedan gå vidare i familjen till barn och barnbarn. — Jag uppskattar pärlan väldigt och skulle inte vilja byta mot något annat."

Arnold Brunberg, porten: "Tänk att pärlan fortfarande ligger kvar i snäckan och t.o.m. i kartongen. Har inte hittat någon lämplig plats att ställa upp den på. Eventuellt kan den bli till ett smycke till hustrun. (Svart på vitt här också. Reds anm.) Självklart skulle det vara trevligt med en mera 'brukbar' present

FÖNSTRET

Åter har företaget visat sin stora generositet och omtanke om oss som till vardags strävar vid maskiner, skrivbord eller bänkar i fabrik, på kontor eller lab., genom att bjuda oss på fest. I grund och botten är vi tacksamma och glada för att få ha den här förmånen kvar, men... men... ett litet sandkorn gnager där längst inne hos många av oss och vill ställa ett par frågor.

Vi som upplevt Sunlights årsfest i kanske 15—20 år och alltid upptäcker enbart kända turer, undrar nu om enkäten

---

till omväxling, men säkert inte så lätt att hitta på."

Elis Härshammar, personalavd., som själv fick en pärla härom året, har för övrigt fingrarna med bland pärlorna i stort genom att personalavdelningarna inom resp. företag ansvarar för uppvaktningar till personalen.

"Min egen pärla ligger fortfarande i sina höljen där hemma. Jag har faktiskt inte tänkt på att göra något särskilt med den. För övrigt kan jag nämna, när Du frågar om alternativ till pärlan, att den saken togs upp på Svenska Unilevers personalchefskonferens för någon tid sedan. På senaste konferensen hade man utsett ett par personer inom personalavdelningarna, som fått till uppgift att ta fram ett antal tänkbara alternativ till pärlan. När denna 'tvåmannakommitté' anser sig ha hittat presentabla förslag kommer dessa att läggas fram för resp. företags företagsnämnder där man sedan får ta ställning till vilket av alternativen som kunde vara lämpligt såsom present vid uppvaktning på 50- resp. 60-årsdagar."

med frågorna om synpunkter på personalfesten inte gav någon idé, som var värd att ta vara på? Eller har man verkligen funnit den helt perfekta formen där varje förändring skulle innebära en försämring. Vad man skulle vilja ifrågasätta är t.ex. placeringsformen, som kan förefalla den enkle iakttagaren en aning stelbent. Samme iakttagare förmodar att det inte kan bero på bristande fantasi att alltid samma människor sitter på samma plats.

I Detergenten nr 6 där man sammanfattar och redovisar svaren av enkäten står t.ex. att "Övriga kommentarer, som lämnats på talongerna, berörde huvudsakligen placeringsfrågan. Där var kommentatorerna också tämligen lika i sin uppfattning nämligen att värdarna i någon form borde spridas runtom i lokalen och om möjligt i större utsträckning ägna sig åt samtliga festdeltagare."... etc. Detta tyder ju på att det fanns vissa klara tendenser i svaren. Men var de inte tillräckligt starka för att ta hänsyn till?

Naturligtvis kan man svara en sådan här kritik på samma sätt som många avfärdar kritiken på TV-programmen. Det finns en avstängningsknapp. Man kan alltså låta bli att gå på personalfesten om den inte passar som den är. Helt riktigt. Men handen på hjärtat, är det så det skall fungera? Framför allt skall man då inte heller fråga människor om deras synpunkter och låta dem tro att de kan ändra på något i sin omgivning.

Iakttagaren vill också minnas att man tidigt fick lära sig att en av umgängesformens absoluta grundregler är att värdfolk för en tillställning, antingen den tilldrager sig i hemmet eller på "lokal",

Idrottsbasen har ordet

"Idrottsföreningen, som bidrar till att hålla personalen i bästa möjliga fysiska trim, vädrar nu morgonluft och vill utnyttja energikrisen till att bredda motionsverksamheten.

SPAR BENSIN OCH OLJA

genom att i största möjliga utsträckning promenera till arbetet. Om väder och väglag tillåter — åk cykel! Dessa sätt att färdas till jobbet erbjuder så många uppenbara fördelar att efter några dagar anser Du det alldeles självklart att bilen

---

stannar tills gästerna troppat av och inte som är fallet på Sunlights årsfest drar sig tillbaka för att fortsätta i en trängre och lämpligare krets. Harmonierar inte ett sådant beteende ganska illa med de punkter man sätter upp som eftersträvsvärda inom företaget? Tack för ordet!

"Iakttagaren"

*

Ett litet tips till nästa årsfest. Inga pauser i dansmusiken! Kan inte hälften av orkestern pausa i taget eller också en bandspelare i pausen? Minst en timmes dans till och så DAMERNAS förstås! Gärna också mat som är kall från början. Annars hjärtligt tack från "Dansman"

får stå hemma. Du kommer till jobbet med "ången oppe", fylld av frisk luft (med färre bilar blir luften renare även på Storgatan. Reds anm.) och med blodcirkulationen i full gång. Du känner Dig piggare och arbetet går lättare. Tack vare den kondition Du erhåller klarar Du även den sänkta temperaturen i bostaden på bättre sätt.

GLÖM INTE

att det är mycket farligt att sätta sig i kall bil. Våra parkeringsvärmare drar också energi och om situationen förvärras finns ingen el-ström över till dessa.

I samband med att Idrottsföreningen önskar alla en God Jul vill vi påminna om motion även under helgdagarna. Promenera, åk cykel, åk skidor och skridskor — ja gör vad som helst bara Du RÖR PÅ DIG!" sade den entusiastiske ordföranden Nisse Pettersson. Och naturligtvis lovar vi Dig Nisse att efterfölja alla Dina goda råd.

BESÖK

I avsikt att vidga kunskap och förståelse mellan arbetstagare av olika kategorier besökte Landstingets tandvårdssektion — ca 50 personer — AB Sunlight tisdagen den 18 december. Programmet upptog presentation av företaget efterföljt av en frågestund samt rundvandring på anläggningen.

KONCERNMÄSTERSKAP I BRIDGE

Koncernmästerskap i bridge spelades lördagen den 1 december på Liva, Lidingö. Koncernmästare blev paret Anulf—Anulf, Sunlight, Stockholm, och Sunlightmästare blev paret Wiechel—Fogelberg, Sunlight, Nyköping. Efter mästarparen placerade sig de 8 nästföljande av 16 deltagande par, enligt nedanstående.

3. Pettersson—Lundström, Sunlight, Nyköping
Enderlein—Enderlein, Svenska Unilever, Sthlm
5. Nygren—Cederholm, Margarinbolaget, Sthlm
6. Franzén—Franzén, Sunlight, Nyköping
7. Johansson—Johansson, Margarinbolaget, Sthlm
8. Kempe—Johansson, Sunlight, Nyköping

SVAGT INTRESSE FÖR KONST

Vid den omröstning som var anordnad i samband med konstutställningen i matsalen var det endast 135 personer av närmare 600 anställda som röstade. På grund av det svaga röstdeltagandet är det svårt att veta vad majoriteten av de anställda verkligen tycker om ifråga om konst.

Vid val av konstnärer till utställningen var förutsättningen att man inte skulle köpa mer än en tavla av vardera konstnären.

Resultatet av omröstningen blev att Eva Rundlöfs tavla med motivet "Bron" fick de allra flesta rösterna. Av Rolf Swedbergs tavlor tyckte man bäst om motivet "Hamnen" från Simrishamn.

Sunlights direktion har beslutat inköpa ovannämnda konstverk till matsalen.

Det är nästan helt omöjligt att låta bli att saxa den gode Mr Trend i Veckans Affärer.

BÖN I DECMBERMÖRKRET 1973

(gillad och stadfäst av kungl. handelsdepartementet)

Store schejk
som är i öknen
helgat varde ditt namn
tillkomme din olja
sätt ditt pris
såsom i Orienten
så ock i Sverige
Vårt dagliga oktantal
giv oss i dag
och förlåt oss vår tidigare politik
såsom ock vi förlåta
dem som stulit och roffat från oss
och inled oss icke i ransonering
utan fräls oss ifrån söndagsstopp
ty bensinen är dir
och makten
och fyndigheten,
i sultanens,
emirens
och den heliga energins namn,
Amen

PS PS PS PS PS PS PS

I presslägningsögonblicket meddelas, att som en följd av energikrisen har överenskommelse träffats med personalorganisationerna i Nyköping om inarbetning av den **27 och 28 december 1973.**

Dessutom har man enats om inarbetning av 4 dagar under 1974. Detaljer om hur inarbetningen kommer att ske, under vilka tider etc återkommer vi till i nästa nummer av Detergenten.

PERSONALMEDDELANDEN

Vi gratulerar till 60 år

Märta Andersson, tvålavad., 7/1
John Nord, förrådet, 22/1

50 år

Anna-Lisa Gustafsson, tvålavad., 2/1
Alfred Jögi, pulverpackn., 4/1

15 år i tjänst

Herman Gustavsson, flytande prod., 26/1
Aina Kleringer, tvålavad., 27/1

10 år i tjänst

Kerstin Karlsson, driftlab., 1/1
Saara Hirvonen, pulverpackn., 7/1
Ingrid Wiberg, flytande prod., 10/1
Liisa Hynninen, flytande prod., 29/1

Vi säger adjö till

Tommy Zetterwall, pulvertillv., 19/11

TACK

Ett varmt tack för all uppvaktning
på min 60-årsdag.

Bertil Olsson

AB SUNLIGHT

Fack

611 01 Nyköping. Tel. 0155/172 00

Ansvarig utgivare: Elis Härshammar

Redaktör: Daga Lundkvist

Om Detergenten ska bli
en tidning som vi
personaltidning kan kalla.
Man måste förse
Redaktören me'
tips till innehåll från alla.
Så återstår bara
av 73 års upplaga

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR
i energikrisens spår.